09/01/2021

Τίποτε δεν πρέπει να κάνουμε για επίδειξη

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

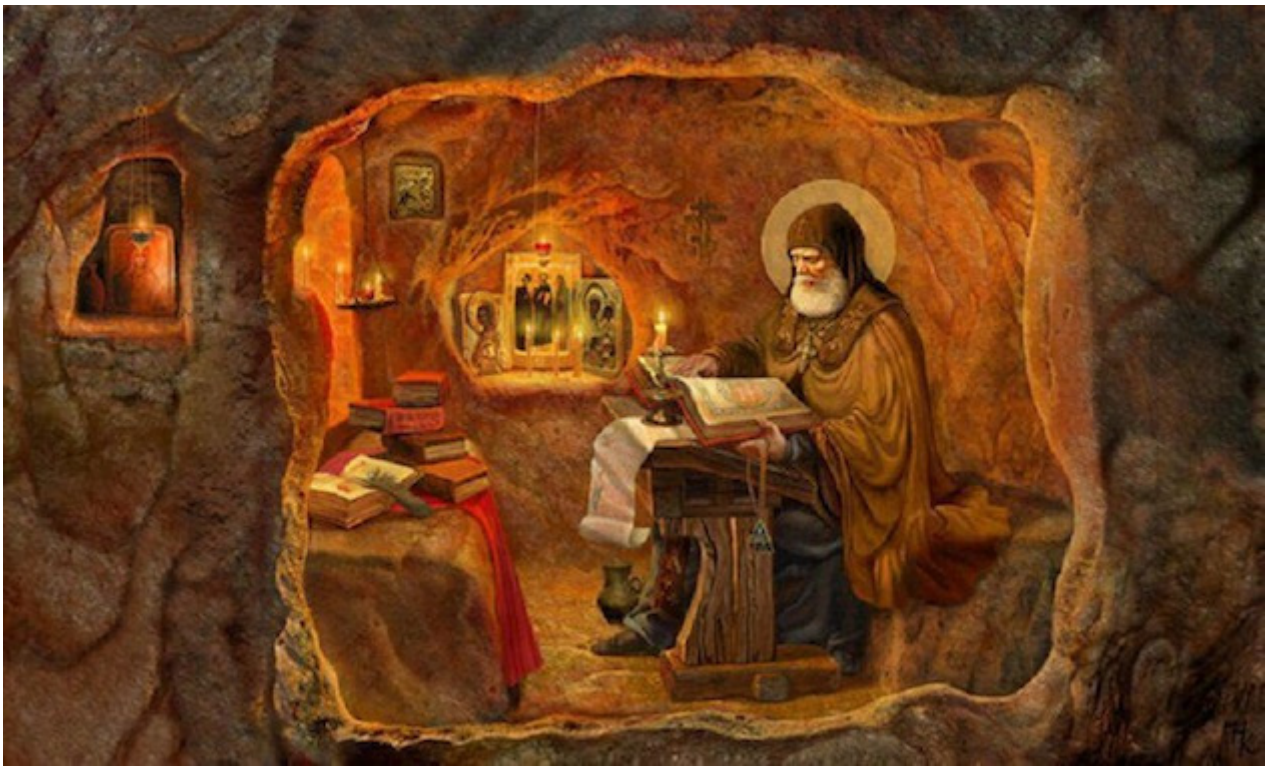

7. Εἶπε ὁ ἀββᾶς Ἡσαΐας:

«Νομίζω πὼς εἶναι πολὺ σπουδαῖο καὶ πολύτιμο ἀγαθὸ νὰ νικήσει κανεὶς τὴν κενοδοξία καὶ νὰ προκόψει στὴ γνώση τοῦ Θεοῦ. Γιατὶ αὐτὸς ποὺ πέφτει στὴν ἐξουσία αὐτοῦ τοῦ πονηροῦ πάθους τῆς κενοδοξίας, γίνεται ξένος πρὸς τὴν εἰρήνη, σκληραίνει ἡ καρδιά του πρὸς τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς καὶ τελικὴ συμφορά του εἶναι ὅτι πέφτει στὴν ὑψηλοφροσύνη, δηλαδὴ στὴν ὑπερηφάνεια, ποὺ εἶναι ἡ μάνα ὅλων τῶν κακῶν.

Ἐσὺ ὅμως, πιστὲ δοῦλε τοῦ Χριστοῦ, κράτα κρυφὴ τὴν ἐργασία σου, καὶ μὲ πόνο καρδιᾶς φρόντισε νὰ μὴ χάσεις τὸν μισθὸ τῆς ἐργασίας σου ἐξαιτίας τῆς ἀνθρωπαρέσκειας. Γιατὶ αὐτὸς ποὺ κάνει κάτι γιὰ νὰ ἐπιδειχθεῖ στοὺς ἀνθρώπους ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν μισθό του, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος».

12. Πῆγε ἄλλος ἀδελφὸς σ᾽ αὐτὸν (στὸν ἀββᾶ Θεόδωρο τῆς Φέρμης) καὶ ἄρχισε νὰ μιλάει καὶ νὰ ἐρευνᾷ γιὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀκόμη δὲν εἶχε ἀρχίσει νὰ τὰ ἐφαρμόζει. Καὶ τοῦ λέει ὁ Γέροντας:

«Ἀκόμη δὲν βρῆκες πλοῖο, οὔτε τὶς ἀποσκευές σου φόρτωσες, καὶ πρὶν ταξιδέψεις,

ἔφτασες κιόλας σ᾽ ἐκείνη τὴν πόλη; Πρῶτα ἄρχισε τὴν ἐργασία καὶ καθὼς τὴν κάνεις, θὰ φθάσεις σ᾽ αὐτὰ ποὺ τώρα λές».

16. Εἶπε ὁ ἀββᾶς Ποιμήν:

«Μάθε στὴν καρδιά σου νὰ ἐφαρμόζει αὐτὰ ποὺ διδάσκει ἡ γλῶσσα σου».

17. Εἶπε ἐπίσης:

«Οἱ ἄνθρωποι παρουσιάζουν μὲ πληρότητα τὴ διδασκαλία, ἀλλὰ ἐλάχιστα ἀπ᾽ αὐτὰ ἐφαρμόζουν».

20. Εἶπε ὁ ἀββᾶς Ποιμήν:

«Ἐκεῖνος ποὺ μὲ κάθε τρόπο ἐπιδιώκει τὴ φιλία τῶν ἀνθρώπων, ἀπομακρύνεται ἐντελῶς ἀπὸ τὴ φιλία τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶναι καλὸ νὰ θέλει κανεὶς νὰ ἀρέσει σὲ ὅλους. Γιατὶ ἡ Γραφὴ λέει: Ἀλίμονό σας ὅταν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σᾶς ἐπαινοῦν».

22. Ὁ ἀββᾶς Ἀμμοῦν τῆς Ραϊθοῦς ρώτησε τὸν ἀββᾶ Σισόη:

«Ὅταν διαβάζω τὴν Ἁγία Γραφὴ γυρεύει ὁ λογισμός μου νὰ φτιάξει κάποιες ὡραῖες φράσεις, γιὰ νὰ ἔχω ν᾽ ἀπαντῶ, ὅταν μὲ ρωτοῦν».

Κι ὁ Γέροντας τοῦ λέει:

«Δὲν χρειάζεται. Καλύτερα εἶναι ἀπὸ τὴν καθαρότητα τοῦ νοῦ (τῆς καρδιᾶς) νὰ ἀποκτήσεις καὶ τὸ νὰ μὴ μεριμνᾷς τί θὰ πεῖς, καὶ σωστὰ νὰ μιλᾶς».

26. Εἶπε ἡ ἁγία Συγκλητική:

«Ὅπως ἀκριβῶς ὁ θησαυρὸς ὅταν βγεῖ στὸ φανερό, μὲ τὸν καιρὸ λιγοστεύει καὶ τελικὰ ἐξαφανίζεται, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ ἡ ἀρετή, ὅταν γίνεται γνωστὴ καὶ κοινοποιεῖται, χάνεται. Καὶ ὅπως τὸ κερὶ λιώνει, ὅταν πλησιάσει τὴ φωτιά, τὸ ἴδιο καὶ ἡ ψυχὴ διασκορπίζεται ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους καὶ χαλαρώνει».

28. Κάποια φορὰ ποὺ καθόταν ὁ ἀββᾶς Τιθόης, κοντὰ ἐκεῖ ἦταν ἕνας ἀδελφὸς ἀλλὰ δὲν τὸ ἤξερε αὐτὸ καὶ στέναξε, καὶ δὲν κατάλαβε ὅτι ἦταν ὁ ἀδελφὸς δίπλα, γιατὶ βρισκόταν σὲ ἔκσταση. Κατόπιν ὅμως τοῦ ἔβαλε μετάνοια καὶ εἶπε: «Συγχώρεσέ με, ἀδελφέ, δὲν ἔγινα ἀκόμα μοναχός, ἀφοῦ στέναξα μπροστά σου».

31. Ἕνας ἀδελφός, ἀσκητὴς ποὺ δὲν ἔτρωγε ψωμί, ἐπισκέφθηκε κάποιον ὀνομαστὸ Γέροντα. Βρέθηκαν ἐκεῖ τὴ μέρα ἐκείνη κι ἄλλοι ξένοι καὶ μαγείρεψε ὁ Γέροντας γιὰ χάρη τους λίγο φαγητό. Ὅταν κάθισαν νὰ φᾶνε, ὁ ἀσκητὴς ἔβαλε γιὰ τὸν ἑαυτό του μόνο ρεβίθια μουσκεμένα καὶ ἔτρωγε. Ὅταν σηκώθηκαν ἀπ᾽ τὸ τραπέζι,

τὸν πῆρε ἰδιαίτερα ὁ Γέροντας καὶ τοῦ ᾽πε:

«Ἀδελφέ, ὅταν ἐπισκέπτεσαι κάποιον, μὴ δείχνεις τὴ μοναχική σου ἄσκηση. Ἂν, πάλι, θέλεις νὰ κρατᾷς ὁπωσδήποτε τὴν ἄσκησή σου, νὰ κάθεσαι στὸ κελί σου καὶ νὰ μὴν πηγαίνεις πουθενά».

Ὁ ἀσκητὴς πῆρε ἕνα καλὸ μάθημα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Γέροντα καὶ στὸ ἑξῆς στὶς συναντήσεις μὲ τοὺς ἀδελφοὺς δὲν ξεχώριζε.

32. Εἶπε κάποιος ἀπὸ τοὺς Πατέρες ὅτι στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ, κοντὰ στὸ χωριὸ ὅπου ὁ μακάριος Σιλουανὸς ζοῦσε στὴν Παλαιστίνη, κατοικοῦσε ἕνας ἀδελφὸς ποὺ προσποιοῦνταν τὸν σαλό. Ἔτσι, κάθε φορὰ ποὺ τὸν συναντοῦσε κάποιος ἀδελφός, ἄρχιζε καὶ γελοῦσε. Γι᾽ αὐτὸ λοιπὸν κι ἐκεῖνος τὸν ἄφηνε κι ἔφευγε.

Συνέβη κάποια φορὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν ἀββᾶ Σιλουανὸ τρεῖς Πατέρες. Καὶ ἀφοῦ ἔκαναν προσευχή, τὸν παρακάλεσαν νὰ στείλει κάποιον μαζί τους γιὰ νὰ δοῦν τοὺς ἀδελφοὺς μέσα στὰ κελιά τους. Εἶπαν ἐπίσης στὸν Γέροντα:

«Κάνε ἀγάπη καὶ δῶσε ἐντολὴ στὸν ἀδελφὸ νὰ μᾶς πάει σ᾽ ὅλους».

Καὶ ὁ Γέροντας ἐνώπιόν τους εἶπε στὸν ἀδελφό:

«Να πᾶς τοὺς Πατέρες σὲ ὅλους».

Ἰδιαίτερα ὅμως τοῦ παρήγγειλε:

«Πρόσεξε, νὰ μὴν τοὺς πᾶς σ᾽ ἐκεῖνον τὸν σαλό, γιὰ νὰ μὴν σκανδαλισθοῦν».

Καθὼς περνοῦσαν ἀπ᾽ τὰ κελιὰ τῶν ἀδελφῶν οἱ Πατέρες, ἔλεγαν στὸν ὁδηγό τους: «Δεῖξε ἀγάπη νὰ μᾶς πᾶς σὲ ὅλους». Καὶ ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος: «Βεβαίως». Ὅμως δὲν τοὺς πῆγε στὸ κελὶ τοῦ σαλοῦ σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Γέροντα.

Ὅταν ἐπέστρεψαν στὸν Γέροντα τοὺς εἶπε:

«Εἴδατε τοὺς ἀδελφούς;»

«Ναὶ -τοῦ εἶπαν- καὶ εὐχαριστοῦμε. Ἀλλὰ λυπούμαστε ποὺ δὲν πήγαμε σ᾽ ὅλους».

Ρωτάει τότε ὁ Γέροντας τὸν ὁδηγό τους:

«Δὲν σοῦ εἶπα νὰ τοὺς πᾶς σὲ ὅλους;»

«Ἔτσι ἔκανα, πάτερ» ἀπάντησε ὁ ἀδελφός.

Ἀλλὰ καὶ τὴν ὥρα ποὺ ἔφευγαν οἱ Πατέρες εἶπαν πάλι στὸν Γέροντα:

«Ἀληθινὰ σᾶς εἴμαστε εὐγνώμονες, ποὺ εἴδαμε τοὺς ἀδελφούς, γιὰ ἕνα μόνο λυπούμαστε ποὺ δὲν τοὺς εἴδαμε ὅλους».

Παίρνει τότε ὁ ἀδελφὸς τὸν Γέροντα ἰδιαίτερα καὶ τοῦ λέει:

«Στὸν σαλὸ ἀδελφὸ δὲν τοὺς πῆγα».

Ἀφοῦ ἔφυγαν οἱ Πατέρες, ὁ Γέροντας καλοσκέφτηκε αὐτὸ ποὺ ἔγινε, σηκώνεται λοιπὸν καὶ πάει στὸν ἀδελφὸ ποὺ προσποιοῦνταν τὸν σαλό.

Χωρὶς νὰ χτυπήσει, ἀνοίγει σιγὰ-σιγὰ τὸ μάνδαλο καὶ αἰφνιδιάζει τὸν ἀδελφό.

Ἐκεῖνος καθισμένος ἔκανε τὴν πνευματική του ἐργασία καὶ εἶχε δυὸ καλαθάκια, τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὰ ἀριστερά.

Σὰν εἶδε τὸν Γέροντα, ἄρχισε -ὅπως συνήθιζε- νὰ γελάει. Κι ὁ Γέροντας τοῦ λέει:

«Ἄσ᾽ τα τώρα αὐτὰ καὶ πές μου ποιὰ εἶναι ἡ ἄσκησή σου».

Ἐκεῖνος πάλι γελοῦσε. Συνέχισε ὁ ἀββᾶς Σιλουανός:

«Τὸ ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς δὲν βγαίνω ἀπὸ τὸ κελί, ἀλλὰ τώρα ἦρθα μεσοβδόμαδα, γιατὶ ὁ Θεὸς μ᾽ ἔστειλε ἐδῶ».

Φοβήθηκε ὁ ἀδελφὸς καὶ βάζοντας μετάνοια στὸν Γέροντα, τοῦ λέει:

«Συγχώρεσέ με, πάτερ. Κάθε πρωὶ ἀρχίζω τὴν πνευματική μου ἐργασία ἔχοντας τὰ χαλίκια αὐτὰ μπροστά μου. Ἐὰν μοῦ ἔρθει καλὸς λογισμός, ρίχνω ἕνα χαλίκι στὸ δεξιὸ ζεμπίλι, ἂν ἔρθει πονηρὸς λογισμός, ρίχνω στὸ ἀριστερό. Τὸ ἀπόγευμα μετρῶ τὰ χαλίκια καὶ ἂν τοῦ δεξιοῦ εἶναι περισσότερα, τρώγω, ἂν ὅμως τοῦ ἀριστεροῦ εἶναι περισσότερα, δὲν τρώγω. Τὴν ἑπόμενη μέρα πάλι ἐὰν μοῦ ἔρθει πονηρὸς λογισμός, λέγω στὸν ἑαυτό μου: Πρόσεξε τί κάνεις, γιατὶ πάλι δὲν θὰ φᾶς».

Θαύμασε σὰν τ᾽ ἄκουσε ὁ ἀββᾶς Σιλουανός, καὶ εἶπε:

«Πράγματι οἱ Πατέρες ποὺ ἦρθαν σήμερα ἅγιοι ἄγγελοι ἦταν, ποὺ ἤθελαν νὰ κάνουν γνωστὴ τὴν ἀρετὴ τοῦ ἀδελφοῦ. Γιατὶ καὶ μὲ τὴν παρουσία τους ἔνιωσα μεγάλη χαρὰ καὶ εὐφροσύνη πνευματική».

37. Εἶπε ἕνας Γέροντας:

«Ἐκεῖνος ποὺ φανερώνει τὰ καλά του ἔργα καὶ τὰ κάνει γνωστὰ στὸν κόσμο, μοιάζει μὲ τὸν σποριὰ ποὺ ρίχνει τὸν σπόρο στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς καὶ ἔρχονται τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν τρῶνε. Ἐνῷ ἐκεῖνος ποὺ κρύβει τὴν ἄσκησή του, ὅπως βάζει ὁ σποριὰς τὸν σπόρο μέσα στῆς γῆς τὰ αὐλάκια, αὐτὸς ἀκριβῶς θὰ ἔχει ἄφθονη συγκομιδή».

Απόσπασμα από το Μέγα Γεροντικό, Κεφάλαιο Η'